

betydningsfulde opgaver, og at udvalgsarbejdet — under forudsætning af en begrænsning af den enkeltes adgang til at indvælges i de faste udvalg — på denne måde vil blive fordelt mere ligeligt mellem medlemmerne. Man kan vel også påregne en vis aflastning af finansudvalget som konsulent for regeringen. Der vil endelig kunne spares megen tid og megen ulemghed, når et stort antal særlige udvalg erstattes med nogle få faste, foruden at det vil blive muligt at få mere plan i sammensætningen af udvalgene, idet alle de faste udvalg nedsættes samtidig og på en tid, da rigsdagsarbejdet endnu ikke er kommet i gang. Under de nuværende forhold sker det ofte, at behandlingen af et lovforslag sinkes, fordi det tager tid at få udvalget nedsat; alene fastsættelsen af antallet af udvalgsmedlemmer kan medføre en forsinkelse. Når en sag haster, kan udvalgsnedsættelsen ganske vist fremskyndes, men grupperne må i så fald ofte udpege deres repræsentanter uden at have haft mulighed for at forelægge spørgsmålet i et partimøde, hvilket kan give anledning til utilfredshed. Undertiden kan tilfældige omstændigheder også få indflydelse på udvalgenes sammensætning. Er f. eks. et medlem, der skulle have været indvalgt i udvalget, forhindret i at være tilstede den dag, da der skal holdes sættende møde, kan det ske, at han — med henblik på partiernes styrkeforhold i udvalget — erstattes med en anden, eventuelt med det resultat, at der senere må foretages en udskiftning.

På den anden side kan man ikke se bort fra faren for, at arbejdsstoffet i travle perioder vil hobe sig op i de udvalg, der får flest sager til behandling, og at arbejdets afvikling derved forsinkes og forceres. De norske erfaringer vidner om stærkt arbejdspress, især hen imod samlingens slutning, i de mest optagne udvalg. Noget vil det dog hjælpe, dersom medlemmerne får stedfortrædere og der gives udvalgene adgang til at antage faste sekretærer (jfr. nedenfor). Desuden ville det være af stor betydning, om vigtigere lovforslag kun undtagelsesvis blev fremsat så sent på samlingen, som det nu jævnligt sker. Herpå har udvalgene dog ingen indflydelse. Derimod vil de ofte kunne fremskynde arbejdet ved nedsættelse af underudvalg. Alligevel kommer man ikke udenom, at en ordning, der lægger hovedvægten på faste udvalg, vil stille store krav til medlemmerne af visse af udvalgene og i særdeleshed til formændene for disse udvalg, som man i forvejen kender det for finansudvalgets vedkommende. At den sekretærhjælp, som kan blive nødvendig, vil medføre en udgift, må også nævnes.

Disse forhold bør nøje overvejes, før man eventuelt beslutter sig til helt eller delvis at gå bort fra det nuværende system, der med sine mangler dog forbinder visse fordele, derunder også de fordele, det medfører, at hver enkelt sag kan henvises til et udvalg, ved hvis sammensætning man har haft netop denne sags behandling for øje.

Ved udarbejdelsen af det foreliggende udkast til ændring af forretningsordenens §§ 7 og 8 er der ikke tilstræbt en radikal omlægning af grundlaget for folketingets udvalgsorganisation, men den ledende tanke har været at udvide anvendelsen af faste udvalg og nu at gøre et betydeligt skridt i denne retning i overensstemmelse med udviklingen andetsteds. Skulle forsøget falde heldigt ud, vil man senere kunne tage yderligere skridt i samme retning. Foreløbig tænkes antallet af *faste udvalg* forøget med 5: et skatteudvalg til behandling af alle statens og muligvis tillige kommunernes skatter og afgifter, et arbejds- og socialudvalg, der bl. a. behandler spørgsmål vedrørende forsorgs- og folkeforsikringslovgivningen, et bolig- og byggeudvalg, et landbrugsudvalg om jordlovgivning, planteavl, husdyrbrug, landbrugets eksportforhold m. m. og endelig et såkaldt erhvervsudvalg, der skulle tage sig af en række opgaver, der vedrører handel, håndværk, industri og skibsfart, såsom vareforsyning og prisregulering, næringslovgivning, aktieselskaber, banker og sparekasser, kontrol- og eksportforanstaltninger. Disse udvalg vil dække betydelige lovgivningsområder, der hvert år frembyder nye opgaver, og hvor en helhedsbetragtning eller dog en mere samlet vurdering ofte vil være påkrævet ved den enkelte